

Miljöprövningsdelegationen

Elgsjö Gård kyckling AB
elgsjo@gmail.com

Kungörelsedelgivning

Tillstånd enligt miljöbalken till verksamhet med djurhållning

Verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (2013:251): 1.10-i

Beslut

Tillstånd

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen meddelar Elgsjö Gård Kyckling AB (organisationsnummer 559489-1920) tillstånd enligt miljöbalken (1998:808) till djurhållning på fastigheten Västra Älgsjö 8:1 i Mjölby kommun. Tillståndet omfattar anläggning för djurhållning med 160 000 platser för slaktkyckling.

Tillkommande stall för slaktkyckling ska placeras enligt placeringsförslag 1 i bilaga A.

Miljöprövningsdelegationen godkänner enligt 6 kap. miljöbalken den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Miljöprövningsdelegationen avslår yrkandet om verkställighetsförordnande.

Villkor

För tillståndet gäller följande villkor.

Allmänt

1. Om inte annat föreskrivs i villkoren nedan, ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt i ärendet angivit eller åtagit sig.

Hantering och lagring av gödsel

2. Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs och begränsas och så att olägenheter för närboende begränsas. Om eventuellt spill eller läckage ändå uppstår ska detta tas omhand så snart som möjligt.
3. Lagring av fast fjäderfägödsel ska ske på tät platta och under tak eller annan likvärdig tät täckning som förhindrar uppfuktning och minskar vindpåverkan. Ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan.
4. Gödselproduktionen får inte överstiga tillgänglig spridningsareal eller annan avsättning. Skriftliga avtal ska upprättas för avyttring av organiska gödselmedel. Den spridningsareal som de skriftliga avtalen omfattar ska motsvara det totala behovet av spridningsareal för den mängd stallgödsel som djurhållningen ger upphov till. Om gödseln går till annan avsättning, exempelvis till biogas, ska även detta redovisas i avtal.

Tvätt- och spolvatten

5. Tvättvatten, som uppkommer vid rengöring av stallbyggnader, ska avledas till tät behållare. Avspolning av utrustning och maskiner, som används i eller vid rengöring av stallbyggnaderna, ska ske på tät yta och uppkommet spolvatten ska avledas till tät behållare. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvatten ska vara minst sex månader.

Utsläpp till luft

6. Stoft i rökgaserna från fastbränslepannan ska avskiljas med en reningsteknik motsvarande minst en multicyklon. Villkoret ska kontrolleras genom regelbunden kontroll samt dokumentation av reningsanläggningens funktion och genomförda servicearbeten.
7. Det bränsle som eldas i förbränningspannan ska vara tillräckligt torrt så att en effektiv förbränning uppnås.

Kemikalie- och avfallsfrågor

8. Aska från förbränningspannan får inte blandas in i gödsel som ska avyttras.

9. Aska från förbränningspannan ska förvaras i tät behållare. Hanteringen av aska ska ske på sådant sätt att olägenheter för miljön förebyggs och begränsas.

Innan aska från förbränningen får överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark ska samråd ske med tillsynsmyndigheten och analys göras av innehåll av tungmetaller samt näringsämnen (P, Ca, Mg och K). Detta ska ske före första överlämnandet av aska och sedan vid de tillfällen som någon förändring skett som kan leda till ändrat föroreningsinnehåll i askan eller när tillsynsmyndigheten begär det.

10. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkta och hanteras på sådant sätt att förorening av mark och vatten inte riskeras. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras nederbördsskyddat och vid behov ska förvaringsplatsen vara försedd med påkörningsskydd.

Flytande kemiska produkter och flytande farligt avfall ska förvaras inom invallat område som är tätt och beständigt mot det som förvaras där. Invallningar ska dimensioneras så att de rymmer största behållarens volym och minst tio procent av övrig lagrad volym.

Buller

11. Ljudnivån från den samlade verksamheten får inte överskrida följande värden vid bostäder (frifältsvärde vid fasad)

	Klockslag	Ekvivalent Ljudnivå	Momentan ljudnivå
Vardagar	07–18	50 dBA	
Lör-, sön- och helgdagar	07–18	45 dBA	
Kvällar	18–22	45 dBA	
Nattetid	22–07	40 dBA	55 dBA

Buller ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som

kan medföra att värdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten bedömer att det behövs.

Energianvändning

12. Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt arbeta med energieffektivisering av verksamheten med fokus på minskad energiförbrukning och användning av fossila bränslen. Som stöd för detta arbete ska en åtgärdsplan finnas och följas. Planen ska ges in till tillsynsmyndigheten senast ett år efter att tillståndet har tagits i anspråk eller den senare tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Planen ska uppdateras minst vart femte år om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat.

Övrigt

13. Innan en verksamhet i sin helhet eller i någon del upphör ska skriftlig information lämnas till tillsynsmyndigheten. Minst fyra månader innan upphörandet ska verksamhetsutövaren lämna in en plan för avvecklingen till tillsynsmyndigheten. I avvecklingen ska minst ingå
 - omhändertagande av kemiska produkter samt icke-farligt och farligt avfall,
 - undersökningar av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till samt
 - en riskbedömning av föroreningssituationen.
 - Tillsynsmyndigheten får bestämma en annan tid för inlämnandet av plan för avveckling. Om det finns särskilda skäl får tillsynsmyndigheten bestämma att riskbedömning inte behöver genomföras.
14. Verksamheten ska kontrolleras enligt ett kontrollprogram som bland annat tydliggör hur efterlevnaden av villkoren ska kontrolleras samt hur utsläppen ska kontrolleras med avseende på mätmetod, mätfrekvens och utvärderingsmetod. Förslag till kontrollprogram ska lämnas in till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att detta beslut har fått laga kraft eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Delegerade frågor

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 19 kap. 5 § 9 p. jämfört med 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva de ytterligare villkor som kan föranledas av

- Villkor 9 avseende krav på askans innehåll vid avyttring.
- Villkor 12 avseende tidsintervall för uppdatering av åtgärdsplan för energianvändning.

Igångsättningstid

Bolaget ska meddela tillsynsmyndigheten när detta tillstånd tas i anspråk.

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång inom fem år från det att tillståndet har fått laga kraft, annars förfaller tillståndet i de delar som inte har satts igång. Verksamhetsutövaren ska meddela tillsynsmyndigheten när verksamheten sätts igång.

Tidigare tillstånd

Verksamheten är inte tidigare tillståndsprövad.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse på sätt som anges i bilaga.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

På platsen har det tidigare bedrivits anmälningspliktig verksamhet i form av animalieproduktion. Miljönämnden i Mjölby kommun har genom beslut den 16 oktober 2023, dnr 2023:1758 meddelat försiktighetsmått enligt miljöbalken (1998:808).

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen Östergötland och Mjölby kommun genomfördes den 2 maj 2024. Samråd med de enskilda som har antagits vara särskilt berörda av verksamheten har skett genom utskick. Länsstyrelsen Östergötland har den 11 juni 2024 meddelat

att den planerade verksamheten ingår bland de verksamheter som enligt 6 § miljöbedömningsförordningen alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan. Samråd har även skett genom annonsering i Östgöta Correspondenten.

Ärendets handläggning

Ansökan, med miljökonsekvensbeskrivning, har kungjorts i Östgöta Correspondenten. Handlingarna har hållits tillgängliga för allmänheten i enlighet med bestämmelserna i miljöbalken.

Remissförfarande har genomförts med Länsstyrelsen Östergötland, miljökontoret i Mjölby kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Jordbruksverket, Havs- och Vattenmyndigheten samt Räddningstjänsten Mjölby.

Sökanden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på de remissvar som inkommit. Något yttrande med bemötande har inte inkommit.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

Elgsjö Gård kyckling AB ansöker om tillstånd till fjäderfäproduktion på fastigheten Västra Älgsjö 8:1 i Mjölby kommun. Produktionen är inriktad på uppfödning av slaktkyckling.

Bolaget yrkar att tillstånd för verksamheten meddelas enligt följande:

- Få bedriva djurproduktion med upp till 160 000 platser för fjäderfä.
- Få uppföra en ny stallbyggnad med tillhörande lagringsutrymmen för foder och gödsel enligt placeringsalternativ 1.
- Få uppföra en ny förbränningspanna, effekt 900 kilowatt, som ersätter befintlig förbränningspanna och placeras på samma plats som befintlig panna.
- Igångsättningstid om fem år från det att beslut om tillstånd vunnit laga kraft. Anledning är att en utökning helt är beroende av att utbyggnationerna kan ta tid så de kan

genomföras på bästa sätt, men även med hänsyn till marknad och tillgång på material och utrustning.

Bolaget yrkar även:

- att föreslagna villkor fastställs och att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.
- att statusrapport inte krävs för den verksamhet som omfattas av tillståndet.
- att tillståndet ska kunna tas i anspråk även om det överklagas, så kallat verkställighetsförordnande enligt första stycket 28 §, 22 kapitlet miljöbalken, med motivering att kunna anpassa sig till efterfrågan på marknaden och snabbt kunna skriva kontrakt med samarbetspartners då dessa är avgörande för om utbyggnationen är möjlig.

Tidsplan och igångsättningstid

Nybyggnationens igångsättande är avhängt på marknadens tillgång gällande utrustning och inredning, tillgängliga entreprenörer men även kommande kontrakt för själva djurproduktionen. För att kunna knyta kontrakt med leverantörer och entreprenörer samt bibehålla befintligt kontrakt som är giltigt till 31 december 2025 är det av vikt för verksamheten att de kan ta sitt tillstånd i anspråk innan laga kraft. Dröjsmål kan få allvarliga konsekvenser för verksamhetens planering och ekonomiska situation.

Åtaganden

Utöver gällande lagstiftning planerar företaget följande skyddsåtgärder för att förebygga risken för att olägenhet uppstår för människors hälsa eller miljö.

- Intern flytt av gödsel och avyttring av gödsel sker under så få och koncentrerade tillfällen som möjligt.
- Gödsel samlas upp om spill sker.
- Nederbördsskydd av gödsel sker genom tak eller duk.
- Tvätt- och spillvatten från stall leds till befintlig och tät behållare.
- Stallgödselanalys eller stallbalansberäkning sker regelbundet i produktionen eller när större förändringar skett i verksamheten som kan påverka gödselns innehåll.

- Kemiska produkter och farligt avfall kommer hanteras och förvaras så risk för läckage inte ska kunna uppstå.
- Regelbundet arbeta för ett så bra foderutnyttjande som möjligt. Detta sker genom bland annat; en god djurhälsa, väl utformad foderstat med anpassat foder och foderstyrning.
- Etablerat egenkontrollprogram med rutiner för driften samt nödlägesberedskap finns och kommer revideras löpande i den planerade produktionen.
- Förse förbränningspannan med kvalitativt bränsle för att verka för låga rökgasutsläpp och lukt från förbränningspannorna.
- Förbränningspannan förses med reningsutrustning i form av multicyklon.
- Hantera aska utan risk för läckage och återföra aska till åkermark.
- I den mån det är möjligt för verksamheten att påverka tider för transporter så planeras dessa in under dagtid.
- Om bekämpning av ogräs sker på gården görs det i första hand med annan metod än med kemiska produkter.
- Omhänderta sanitärt avlopp från personaltoaletterna på ett enligt tillsynsmyndigheten godkänt sett.
- Hålla personal väl utbildad, välinformerad och engagerad.
- Värdera energieffektivitet högt vid val av utrustning till stallarna och löpande tänka energieffektivt genom att fortlöpande ha bra klimatkontroll, service och underhåll.

Förslag till villkor

Bolaget har föreslagit villkor för den ansökta verksamheten.

Sökandens beskrivning av ärendet

Av ansökningshandlingarna och av vad sökanden i övrigt har angett framgår bland annat följande.

Lokalisering

Fastigheten Västra Älgsjö 8:1 ligger cirka sju km väster om Skänninge och hör till Mjölby kommun. Runt fastigheten finns både avstyckade

fastigheter med bostäder och aktivt jordbruk med stora arealer odlad åkermark men inslag av andra naturtyper förekommer.

Verksamhetens lokalisering ingår inte i något detaljplanerat område eller markerat som särskilt område i översiktsplanen som Mjölby kommun tagit fram för landsbygden och de mindre orterna. Fastigheten ligger inom Mjölby kommuns naturvårdsprogram och en del av fastigheten har klassats som regionalt och kommunalt intresse. Den planerade utbyggnationen kommer placeras utanför dessa områden.

Sammanfattningsvis finns det i Mjölby kommuns gällande översiktsplan, detaljplan eller lokala föreskrifter ingen konflikt med en utökning av befintlig anläggning. Utökningen bedöms därför inte strida mot gällande regelverk eller planer.

Produktion

Bolaget bedriver en djurhållningsverksamhet med produktion av slaktkyckling. Idag bedrivs en anmälningspliktig verksamhet. Den planerade produktionen omfattar som mest 160 000 platser för slaktkyckling.

Verksamheten kommer att omfatta uppfödning av slaktkycklingar från dagsgamla till utslaktning. Alla kycklingar sätts in i de olika stallavdelningarna samtidigt. Varje uppfödningsomgång omfattar 36 dagar. Utslaktning sker på två sätt, antingen att alla avdelningar töms samtidigt eller att delutslaktning tillämpas. Verksamheten tillämpar idag så kallad delutslaktning vid ett antal av de planerade omgångarna med kyckling per år. Det innebär att man vid en låg vikt, cirka 1,5–1,65 kg plockar ut 20 – 25 procent av kycklingarna till slakt och låter resterande djur växa vidare till strax över två kg. Detta system används idag i den befintliga produktionen och kommer fortgå även i den planerade produktionen. Efter utslaktning sker tvätt av stallarna inför att nya kycklingar kan sättas in, detta tar normalt cirka 14 dagar. Antal omgångar beräknas till cirka 7,3 omgångar per år.

Hur stort antal kycklingar som kommer sättas in styrs av djurskyddsregler gällande belägningsgrad per kvadratmeter. Det innebär att om delutslaktning inte tillämpas så sätts ett lägre antal djur in per omgång för att efterfölja regelverket gällande antal djur och vikter i förhållande till stallytan. Systemet medför alltså att antalet djur vid insättning kan variera, men som mest 160 000 platser.

Stallbyggnader

Idag finns ett stall för slaktkyckling på 1 774 m². I den planerade verksamheten kommer utökning ske genom att ett nytt stall byggs, med tillhörande foderutrymmen och lagring av gödsel. Det nya stallet beräknas bli 5 000 m² i stallyta för djuren, vilket ger en total stallyta på 6 774 m² i den planerade produktionen. Det nya stallet planeras enligt placeringsalternativ 1, i anslutning till befintligt stall för att hålla gårdsbilden sluten och för att kunna effektivisera tillfartsvägar, ledningsdragningar för värme och avlopp, korta transporter av foderspannmål samt underlätta tillsyn och skötsel. Intill det nya stallet kommer det, liksom vid befintligt stall, installeras silos för hantering av foder samt en ny gödselplatta.

Strömedel utgörs av en blandning av kutterspån och torv, men kan potentiellt ersättas av andra alternativ med minst lika bra uppsugningsförmåga utan att påverka djurhälsan. Ströbädden ligger i stallet hela produktionsomgången. Tillsammans med goda rutiner, till exempel att strömedel läggs i torrt och uppvärmt stall, att vattenutrustning anpassas efter djurens utveckling samt att foder- och vattenåtgången mäts och utvärderas kontinuerligt, finns goda förutsättningar för att hålla en torr och tunn ströbädd som är en förutsättning för bra luft i stallen och god fothälsa för djuren.

Lagring av stallgödsel

All gödsel som uppkommer i verksamheten är djupströbädd, vilket är en torr och staplingsbar gödsel. Bolaget har för avsikt att avyttra gödseln till växtodlingsföretag och kommer då upprätta avtal med mottagaren av gödseln. Dessa upprättas inför att tillståndet tas i bruk, för att täcka behovet av spridningsareal som krävs för den uppskattade volymen gödsel.

En beräkning gällande den förväntade mängden gödsel som kan uppkomma i produktionen har tagits fram genom att ett genomsnittligt antal kycklingar per omgång uppskattats med anledning av att antal djur per omgång kan variera.

Vid planerad produktion kommer mängden gödsel för tio månader att motsvara cirka 1 688 m³ gödsel i produktionen. Beräkningen är gjort enligt schablon i VERA. I dag finns en gödselplatta i anslutning till befintligt stall som klarar en volym på 500 m³. Bolaget avser att bygga ytterligare en gödselplatta som utformas för att klara 1 200 m³. Utifrån detta görs bedömningen att kravet på tio månaders lagringskapacitet uppfylls med en kapacitet på 1 700 m³ i planerad

produktion. Spill och tvättvatten från stallarna leds till befintlig brunn på 2 000 m³ vilket bedöms som tillräckligt.

Foder

Foder lagras i slutna fodersilos vid respektive stall. Fodret blandas och distribueras i automatiska system. Fåsutfordring kommer tillämpas på så sätt att olika typer av foder ges vid olika stadier i djurens utveckling och anpassas efter tillväxt och behov. Utfodringen styrs med foderprogram som tar hänsyn till kycklingarnas utveckling och beräknad slaktdag. Foderförbrukning registreras löpande.

Producerad mängd fosfor uppskattas, enligt beräkning med schablon, till cirka 14 079 kg fosfor. Enligt grundbestämmelserna om 22 kg fosfor per hektar och år, i genomsnitt över 5 år, motsvarar detta cirka 640 hektar spridningsareal. Beräkning är utförd i Jordbruksverkets program VERA för 177 000 platser för slaktkyckling.

Gödsel kommer att avyttras och det finns goda möjligheter i närområdet med flertalet aktiva växtodlingsbolag i nära anslutning till verksamheten. Organisk gödsel är idag en tillgång inom jordbruket, då ökade priser och en alltmer osäker marknad höjer priser på till exempel mineralgödsel.

Vatten

I produktionen åtgår vatten främst som dricksvatten till djuren och till tvätt av stallar emellan omgångarna. Tvätt sker manuellt med högtryckstvätt och det spolvatten som uppkommer vid tvätt av stallar kommer att ledas till befintlig gödselbrunn.

Förbrukningen av tvättvatten för befintlig produktion är cirka 116 m³ per år och uppskattas öka till cirka 540 m³ per år vid utökad produktion. Dricksvatten för djuren förväntas öka från dagens 1 500 m³ till 6 200 m³ per år. Den årliga totala förbrukningen blir således cirka 6740 m³ per år, jämfört med dagens 1 616 m³ per år. I genomsnitt per dag blir det cirka 19 m³. Förbrukning av vatten är även beräknad för åtgång per dygn på årsbasis, dock kommer mer vatten åtgå vid tvätt av stallar och däremellan sker i stället mindre uttag, så variationer förekommer.

Dagvatten

Övrigt dagvatten från stalltak och grusade ytor leds idag till anlagt dagvattensystem för utlopp till diken. I planerad produktion har verksamheten planerat att fortsätta med samma lösning.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft från verksamheten består främst i ammoniakavgång samt från utsläpp vid förbränningen i fastbränslepannan.

Förbränning

Planerad produktion kommer vara i behov av värme året runt. Sökanden kommer i den planerade verksamheten att genomföra flera åtgärder som har en positiv effekt på värmeproduktionen och den förbränning som sker. Förbränningspannan förser stallar, spannmålstork och närliggande hushåll med värme. En ny halmpanna med högre effekt (900 kW) kommer installeras för att nå en driftsäker och robust värmeproduktion. Förutom halm eldas även kadaver i pannan. Placeringen av planerad förbränningspanna är samma som nuvarande panna. Pannan kommer vara utrustad med multicyklon vilket för mindre pannor är att anse som bästa tillgängliga reningsteknik. De utsläpp som kan ske från en förbränningsanläggning med biobränsle är till exempel Svaveldioxid (SO_2), Kvävedioxid (NO_x) och stoft.

NO_x bidrar till övergödning och försurning. Höga halter av NO_x i luften har negativa effekter på hälsan och kan även bidra till marknära ozon. I Östergötland och runt verksamhetsområdet visar mätningar att varken miljö kvalitetsnormer eller utvärderingströsklar överskrids och att den största källan till utsläpp kommer från transporter. I samband med förbränning uppstår partiklar som har negativa hälsoeffekter. I mätningar i Östergötland och runt verksamhetsområdet visar mätningar att varken miljö kvalitetsnormer eller utvärderingströsklar överskrids.

En investering i ett värmeåtervinningssystem görs i det nya stallet för att minska behovet av värme. Utöver detta kommer verksamheten ha rutiner för kontroll av förbränningen, regelbunden service enligt tillverkaren och använda sig av kvalitativt bränsle för att säkerställa driften och en effektiv förbränning.

Ammoniakavgång

Djurproduktion medför en avgång av ammoniak till luft. Det kväve som inte utnyttjas av djuren hamnar i gödseln, varpå en del avgår som ammoniak både fram stall och från gödsellagring. Miljökonsekvenserna innebär ett bidrag till kvävenedfallet och eventuell påverkan på mark- och vattenområden där depositionen kan öka.

En schablonmässig beräkning av ammoniakavgången från den planerade produktionen har genomförts. Skillnaden mellan befintlig produktion och den planerade visar att kväveförlusterna från stall och gödsellager beräknas öka från 2 854 kg till cirka 9 881 kg ammoniak per år.

Ammoniakavgången är sammankopplad med kväveutnyttjandet och är därför beroende av åtgärder i hela kedjan, från utfodring till lagring och spridning. Ett bra utnyttjande av näring i fodret ger mindre näring i gödseln och därmed mindre mängd kväve som kan avgå som ammoniak. För att hålla ett bra foderutnyttjande tillämpas foderstater, foderstyrning och åtgärder som ger bra djurhälsa. Stallen är utformade enligt bästa möjliga teknik både i befintligt och planerat stall. Utgödsling sker efter utslaktning och gödseln är torr. För att undvika ammoniakavgång vid lagringen kommer den skyddas från nederbörd med duk eller tak över gödselplattorna. Gödseln kommer även lagras på höjd för att minimera exponeringsytan. I den planerade produktionen kommer en stallbalansberäkning göras för att visa på att verksamheten ligger inom de gränsvärden som är aktuella för produktionen. Med tanke på det kvävenedfall som finns generellt bedöms ammoniakavgången från produktionen inte leda till någon negativ miljöpåverkan, varken lokalt eller regionalt.

Lukt

I verksamheten bedöms främst djurhållningen och förbränningspannan vara källor till uppkomst av lukt.

Den lukt som uppkommer i slaktkycklingproduktionen härrör från stallen/djuren och från lagring och avyttring av gödseln. Vid utgödsling är gödseln torr och i samband med byggnationen av den planerade produktionen kommer nederbördsskydd i form av tak eller duk att finnas över respektive gödselplatta vilket gör att gödseln inte blir fuktig och därmed minskar avgången av ammoniak och även lukt. Utgödsling sker endast efter utslaktning, vilket innebär att det inte sker på daglig basis. En samlad gårdsbild med sammanhållen placering av stallen minskar även det risken för

luktstörningar. Verksamheten kommer även ha väl etablerade rutiner för hantering och lagring av gödsel, samt att gödseln avyttras under så korta och effektiva tillfällen som möjligt.

Lukt och nedslag av rök som uppkommer från fastbränslepannan kan upplevas störande för närboende. Uppkomst av lukt och rök är starkt förknippat med kvalitet på bränsle, kvalitativ förbränning, pannans reningsutrustning och höjd på skorsten. En tydlig röklukt kan även uppstå från en halmeldad panna om bränslet som nyttjas är fuktigt. Den nya pannan som ska installeras kommer ha en tilltagen höjd på skorsten, en hög och effektiv förbränningseffekt samt multicyklon för rening av rökgaserna. Utöver detta verkar verksamheten för att använda ett torrt och kvalitativt bränsle för att hålla en så låg risk för olägenhet som möjligt. Verksamheten kommer även ha rutiner för regelbunden kontroll av pannans drift samt tillse att service och skötsel av pannan sker regelbundet.

Kemiska produkter och avfall

Kemiska produkter

Det förekommer generellt sett väldigt få kemiska produkter inom verksamheten. Främst förekommer desinficerande medel vilka är nödvändiga för att hålla en god hygien i produktionen och undvika att smitta uppstår. Andra kemiska produkter som förekommer i verksamheten är Samtliga produkter hanteras i enlighet med gällande regelverk, så att läckage kan samlas upp och ingen risk för förorening förekommer.

Då ingen växtodling finns i verksamhet så är drivmedelsförbrukning låg och kopplad till maskin som nyttjas på gården vid behov för daglig drift. Förvaring sker så att läckage inte kan ske till omgivningen. Mindre mängd diesel hör till reservkraftverket. Förvaringen sker i ett integrerat system i kraftverket.

Avfall

Verksamheten har idag etablerade rutiner för hantering och förvaring av kadaver, avfall och farligt avfall både med avseende på ett smittsäkert hanteringssätt och för att inte läckage eller annan olägenhet för människor eller miljö ska kunna ske.

I verksamheten uppkommer en viss mängd kadaver. I den befintliga produktionen sker förbränning av kadaver i enlighet med nuvarande beslut från Jordbruksverket. I den planerade produktionen har

verksamheten för avsikt att fortsätta med förbränning av kadaver. Dock kräver den nya pannan tillstånd för detta så till dess att nytt tillstånd finns kommer kadaver att förvaras separat och fryst med upphämtning av godkänd mottagare. Även när tillstånd om att förbränna kadaver finns kommer möjligheten till separat och fryst förvaring med upphämtning att finnas kvar för att säkerställa att en korrekt och noga hantering av kadaver alltid kan ske.

Övrigt avfall utgörs mestadels av brännbart i form av förpackningar och förbrukningsmaterial. Farligt avfall utförs främst av lysrör, armaturer eller överbliven kemisk produkt av till exempel desinfektionsmedel. Farligt avfall förvaras i avskilt och transporteras sedan av godkänd transportör/mottagare.

Bolaget har för avsikt att återföra den aska som uppkommer i den planerade verksamheten till åkermark, varpå den i så fall blandas med gödsel. För att säkerställa att ingen förorening kan ske i samband med att gödsel avyttras har bolaget föreslagit ett villkor med kontroll av askan vid första tillfälle innan blandning med gödsel. Dialog förs sedan med tillsynsmyndigheten kring bedömningen av innehållet.

Buller

Bullerkällor i verksamheten kommer utöver transporter även bestå av ventilation, lossning av foder samt leverans och hämtning av djur. Generellt förväntas inga högre ljus eller ljudnivåer förekomma från verksamheten.

Transporter för leveranser, lastning av djur och lossning av foder förläggs främst under dagtid. Nya frekvensstyrda fläktar och mekanisk ventilation installeras, vilket motsvarar bästa möjliga teknik. Om lastning av djur sker under tidig morgon hålls dessa korta och effektiva för att minska risken för störning. Genom det nya stallets placering kommer transporter för foder kunna ske mellan stallen, vilket kan bidra till att dämpa eventuellt ljud som uppkommer därifrån.

Transporter

En ökning av transporter till och från verksamheten kommer att ske, bland annat beroende på ett ökat behov av foder och fler djur. Ökningen kompenseras därtill av större bilar och effektivare transporter. Löpande arbete sker för att transporter begränsas i den mån det är möjligt, till exempel genom att köra fulla laster. En stor

del av transporter som behövs inom verksamheten är leveranser och upphämtning av djur vilket sker med lastbil. Traktorekipage nyttjas främst vid utgödsling och avyttring av gödsel. Vid avyttring av gödsel kan även lastbilstransporter förekomma. Transporter sker främst dagtid och på vardagar i den mån det är möjligt. Vid upphämtning för slakt kan transporter förekomma vid annan tid, till exempel tidig morgon eller sen kväll. Upphämtningstider är svårt för verksamheten att påverka.

Under växtodlingssäsongen kommer traktorekipage vara aktiva i hög utsträckning på gården som inte har koppling till djurhållningen. Verksamheten är belägen i ett område med aktivt jordbruk och det finns under växtodlingssäsong fler aktiva lantbruksverksamheter i området.

Uppskattningsvis innebär en utökning av produktionen en ökning av foderleveranser från cirka 29 transporter per år till 110 transporter per år. Vad gäller leverans av småkycklingar och upphämtning till slakt kommer transporterna öka från cirka 29 transporter per år till 146 transporter per år. Transporterna av halm till fastbränslepannan ökar från 11 till 25 transporter per år och gödseltransporter uppskattas öka från 20 till 100 transporter per år. Totalt antal transporter per år uppskattas öka från 89 till 381, vilket ger ett genomsnitt på en (1) transport per dag, jämfört med dagens 0,2 i genomsnitt. Dock kommer variationer med mer och mindre intensiva transportperioder att finnas, sett över året. Därtill så sker mertalet av dessa transporter i nära anslutning till produktionen.

De vägar som nyttjas innan anslutning till E4 är delar av väg 950, 956 och 945. Utifrån statistik över nuvarande trafikflöde och belastning och uppskattad ökning i den planerade produktionen, bedöms ökningen av transporter på dessa vägar att bli låg och bör därför inte medföra olägenheter för människors hälsa och miljön.

Externa transporter som är kopplade till djurproduktionen kommer mestadels ske med lastbil vilket innebär stora volymer och relativt tysta motorer. I första hand planeras transporter ske dagtid under vardagar, undantag kan ske men undviks om möjligt.

Energianvändning

Elenergi kommer fortsatt att krävas för drift av belysning, ventilation, foder- och vattenutrustning. Den stora energiförbrukningen vid slaktkycklingproduktion kommer fortsatt att utgöras av värme, varför det har stor betydelse att denna

kommer från förnyelsebara källor. Liksom idag kommer värme att produceras i en fastbränslepanna och bränsle kommer att vara halm.

Ingen drivmedelsförvaring sker i verksamheten, utöver den diesel som finns till det reservkraftverk som finns att tillgå vid eventuella driftsstopp på förbränningspannan. Drivmedel till reservkraftverket förvaras i en integrerad lösning för kraftverket. Maskiner som annars används i produktionen, till exempel för utgödsling, lejs in. Detta gör att drivmedelsförbrukningen generellt sett är väldigt låg i den planerade produktionen.

Företaget kommer fortsatt att använda fossilfri värme. För den befintliga verksamhetens värmebehov används idag en förbränningspanna där halm används som bränsle. Pannan har en effekt på 475 kW och installerades 2015. Den aska som uppkommer blandas med gödseln och återförs till åkermark. Kadaver eldas i pannan och beslut finns från Jordbruksverket, vilket bifogas ansökan. Från denna panna förses även den spannmålstork och de bostäder som finns på fastigheten. Dessa bedrivs inte inom denna verksamhet.

För att täcka det ökade behovet av värme som krävs i den nya produktionen planeras installation av ny förbränningspanna som kommer ersätta den befintliga. Den nya pannan kommer fortsätta att eldas med halm och har en effekt på 900 kW.

Det nya stallet kommer att förses med ett system för värmeåtervinning, vilket medför att det totala värmebehovet bedöms minska med ungefär 50 procent. Halmförbrukningen i befintlig produktion är cirka 177 ton per år, i planerad produktion med värmeåtervinning uppskattas halmåtgången bli cirka 388 ton (777 ton utan värmeåtervinning). Beräkningen av halmförbrukningen bygger på bolagets uppskattning utifrån erfarenheter av nuvarande slaktkycklingproduktion samt erfarenheter från branschen.

Miljökvalitetsnormer

Grundvatten

Vattentäkten för den borrhade brunn som försörjer verksamheten med vatten är enligt VISS placerad inom område för grundvattenförekomsten Skänninge, bergförekomst (SE647835-146554) som därmed antas vara den förekomst som uttag sker ifrån. Enligt uppgift bedöms vattenmängden till 4080 liter per timme, cirka 98 m³ per dygn. Vattenförekomsten är klassificerad med god

kemisk status och god kvantitativ status. För förekomstens kvantitet och vattenuttag så framgår det av VISS att "det förekommer vattenuttag i förekomsten, men naturlig grundvattenbildning antas vara större än uttaget. Därmed bedöms grundvattenförekomsten ha god kvalitativ status". För kvalitet saknas utredning med i VISS framgår att god status har bedömts tills vidare. Jordbruk är en av de påverkanskällor med mer diffust utsläpp som antas ha betydande påverkan vad gäller läckage av näringsämnen. Likväl i förekomstens riskbedömning anses läckage från jordbruk gällande nitrat ha en potentiell påverkan.

Den planerade verksamheten kommer ha en väl organiserad hantering av gödsel med hantering på tät platta, nederbördsskyddat med tak eller duk och risken med läckage från planerad verksamhet bedöms därför vara väldigt låg. Verksamheten bedriver inte växtodling.

Fornåsa bergförekomst (SE647752-145113) går genom verksamhetsområdet och är klassificerad med god kemisk och kvantitativ status. För kvantitativ status bedöms vattenuttag från jordbruk vara en parameter med potentiell påverkan. Utifrån placeringen av verksamhetens dricksvattentäkt, bedöms inget uttag ske från denna förekomst.

För att skydda vattentäkten och grundvattnet kommer man i verksamheten vidta en rad åtgärder, bland annat kopplat till bekämpning av ogräs på gårdsplanen, hantering av stallgödsel, hantering av tvättvatten, kadaver, aska och farligt avfall.

Genom de försiktighetsåtgärder som verksamheten kommer vidta så bedöms inte verksamheten medföra någon negativ påverkan på vattenkvaliteten. I den planerade verksamheten kommer vattenförbrukningen att öka och beräknas utgöra 23 procent av vattentäktens kapacitet per dygn. Enligt uppgift från SGU framgår att vattenförbrukningen med god marginal är lägre än kapaciteten.

Ytvatten

Gårdens placering har Motala Ström som huvudavrinningsområde samt delavrinningsområde; utloppet av Tåkern. Tåkern (WA77610344) har idag statusklassning måttlig ekologisk status samt dålig status med avseende på totalfosfor, med övergödning som den miljökonsekvenstyp som bedöms påverka den ekologiska statusen. Tåkern uppnår ej god kemisk status. Av de prioriterade ämnena är kvicksilver, kvicksilverföreningar samt bromerade difenyleter de

parametrar som bedöms som uppnår ej god status. Dessa ämnen överskrider i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster.

I avrinningsområdet har det gjorts åtgärder för att förbättra statusen. Jordbruket kan medföra läckage från olika källor samt i olika koncentrationer beroende på driften. Näringsläckage och övergödning är miljökonsekvenser som kräver fortsatta insatser. Då verksamheten inte bedriver växtodling är det framför allt hantering av gödsel, lagring och avyttring som kan medföra läckage.

Med avseende på påverkan på recipient så är dagvattenhanteringen av vikt för anläggningen. Dagvattnet kommer att öka med anledning av tak på nya stallbyggnaden. Vatten från tak leds ner i dagvattensystem och kommer inte gå över gårdsplanen varpå risken för föroreningar minskas. Verksamhetens påverkan på vattenkvaliteten är liten eftersom all hantering av gödsel och kemikalier är säker och risken för oavsiktliga utsläpp är liten med de skyddsåtgärder som kommer att vidtas. Verksamheten bedöms inte medföra en större påverkan på recipienten, vare sig av flödes- eller kvalitetsaspekter. Planerad verksamhet kommer inte ge upphov till negativ påverkan för att nå miljökvalitetsnormen för recipienten.

Kontroll av verksamheten

För att löpande förebygga olyckor och olägenheter för människor och miljö, samt för att kunna säkerställa driften av verksamheten kommer företaget ha ett dokumenterat egenkontrollprogram samt nödlägesberedskap som revideras vid behov för att hållas uppdaterat och relevant.

Djurproduktionen kommer att journalföras för att uppfylla gällande lagkrav och krav i aktuella djuromsorgs- och smittskyddsprogram. All dokumentation kommer att finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.

Till exempel kommer följande uppgifter, som har samband med djurproduktionen, att dokumenteras:

- Dödlighet och kadaver
- Fakturor eller följesedlar för inköpta fodermedel
- Förbrukning av foder
- Gödselanalys
- Kontrakt och dokumentation för leverans av gödsel
- Journalföring från skadedjursbekämpning (om detta uppstår)
- Driftsjournaler över rengöring, desinfektion och upptorkning

- Journal över provkörning av larm
- Egenkontroll: eget kontrollprogram som revideras årligen samt branschspecifikt program.

Skyddsåtgärder och försiktighetsmått

För att löpande förebygga olyckor och olägenheter för människor och miljö, samt för att kunna säkerställa driften av verksamheten kommer det finnas ett dokumenterat egenkontrollprogram samt nödlägesberedskap som revideras vid behov för att hållas uppdaterat och relevant.

Om brand sker i stall kommer invändigt släckvatten kunna ledas till gödselbrunnen där det sedan kan omhändertagas. Övrigt släckvatten kommer rinna från fastigheten till närmsta diken, varpå rutiner för hantering och drift blir viktigt. Väl utarbetade driftsrutiner och möjligheten att i ett tidigt skede göra mindre åtgärder för uppsamling gör att läckage kan undvikas. Risk för brand och hanteringen av detta blir en del i verksamhetens kommande riskbedömning.

Miljökonsekvenser

Sammanfattningsvis bedöms den planerade, utökade verksamheten kunna medföra negativa miljökonsekvenser i form av en ökning av ammoniakavgång och därmed även ökat kvävenedfall. I relation till det naturliga kvävenedfallet förväntas dock förändringen på grund av den planerade produktionen bli mycket liten.

Förbränningen i pannan medför emissioner samt stoftutsläpp som kan påverka miljö och hälsa. Utsläpp av stoft är ofta högre för biobränslen jämfört med fossila drivmedel. En hög effekt på eldningspannan, kvalitativt bränsle och utarbetade rutiner för skötsel av pannor för en säker drift samt bra förbränning verkar för låga rökgasutsläpp.

Transporter medför utsläpp till luft. Merparten av externa transporter utförs med lastbilar och vikt läggs vid planering av transporter där det är möjligt.

Den planerade utökningen av verksamheten innebär att mark kommer behöva tas i anspråk för byggnation av det nya stallet. Platsen är lämplig utifrån att till exempel arronderingen är sämre än andra skiften, platsen ligger i nära anslutning till övriga stallar vilket medför få nya transportvägar.

Alternativ lokalisering

Vid bedömningen av lokaliseringen av den utökade verksamheten har flera aspekter tagits i beaktande så som ekonomi, möjliga transportvägar, ledningsdragningar, påverkan på omgivande miljö, landskapsbild, utsiktsbild för närboende, markanvändning, möjlighet till bra tillsyn av djuren och daglig övervakning samt hantering av gödsel och spolvatten.

Den alternativa placeringen som utretts för det nya djurstallet innebär att placera stallet längre väster ut från gården. Den alternativa placeringen skulle bland annat innebära svårare ledningsdragningar och logistik, samt att en större andel ny väg behöver anläggas. Gårdsbilden sprids dessutom ut och kan medföra större risk för olägenhet för närboende. Även nyttjande av arealen som huvudalternativet ligger på får en sämre arrondering.

Även en alternativ placering av förbränningspannan har utretts. Huvudalternativet är att nyttja befintlig plats där nuvarande förbränningspanna står. Genom att nyttja den platsen kan redan befintliga ledningsdragningar för värmen fortsätta att nyttjas då pannans placering är central på gården. Andra placeringar av förbränningspannan skulle medföra stora merkostnader i form av ombyggnationer av befintliga ledningar inom hela verksamhetsområdet. En placering närmre närboende skulle även öka risken för olägenheter och/eller problem för interna transporter. Utifrån ovanstående argument bedöms befintlig placering av förbränningspannan vara det bästa alternativet även för den nya pannan.

Nollalternativ

Nollalternativet är att företaget inte utökar sin produktion utan fortsätter med befintlig produktion. Den planerade produktionen passar väl in i lantbrukets struktur i området, det finns avsättning för stallgödseln i området och ur logistisk synpunkt är placeringen lämplig.

Att inte öka produktionen sänker möjligheten att öka den svenska självförsörjningsgraden och kan även leda till ökad import då efterfrågan på kyckling ökat de senaste åren.

Yttranden

I inkomna yttranden i ärendet har sammanfattningsvis följande anförts med anledning av Elgsjö Gård Kyckling AB:s ansökan.

Miljönämnden i Mjölby kommun framför i sitt yttrande att de inte har några erinringar mot att Länsstyrelsen Östergötland beviljar tillstånd för sökt verksamhet under förutsättning att hantering av aska och utformning av gödsellagring regleras i tydliga och kontrollerbara villkor.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Elgsjö Gård Kyckling AB har fullgjort de i 6 kap. miljöbalken angivna skyldigheterna att genomföra samråd samt att ta fram och ge in en miljökonsekvensbeskrivning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken och att den specifika miljöbedömningen kan slutföras.

Statusrapport

Miljöprövningsdelegationen gör ingen annan bedömning än bolaget avseende risken för föroreningsskada och behovet av en statusrapport. Utredningen har visat att risken är liten för att den beskrivna industriutsläppsverksamheten medför föroreningsskada och därmed behöver inte en statusrapport upprättas.

Tillåtlighet

Lokalisering

Den planerade utökningen ska ske genom att ett nytt stall uppförs. I övrigt fordrar den planerade verksamheten att andra tillkommande anläggningar uppförs, till exempel gödselhus. Den utökade verksamheten kommer att bedrivas vid samma gårdscentrum som den befintliga verksamheten.

Av samrådsredogörelsen och av de yttranden som kommit in efter kungörelsen har det inte kommit fram något som talar mot en fortsatt, utökad verksamhet på platsen.

Industriutsläppsverksamhet

Av 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen följer att slutsatser om bästa tillgängliga teknik (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Av det följer att de utsläppsvärden och beskrivningar av andra försiktighetsmått som finns i de slutsatser om bästa tillgängliga teknik som anges i 2 kap. industriutsläppsförordningen ska användas.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att uppfyllelsen av industriutsläppsförordningen och BAT-slutsatser kommer att granskas i samband med tillsynen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten, om den bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, kommer att bedrivas i huvudsak i enlighet med bästa tillgängliga teknik.

Miljöbalkens mål och hänsynsregler

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den sökta verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att sökanden i tillräcklig omfattning har visat att de förpliktelser som följer av 2 kap. 1 § miljöbalken kommer att iakttas i den sökta verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen. Den valda lokaliseringen uppfyller kraven i 2 kap. 6 § miljöbalken och kan därmed godtas.

Miljökvalitetsnormer

Bedömningen utgår ifrån den status och miljökvalitetsnormer för vattenförekomsterna som har fastställts med stöd av vattenförvaltningsförordningen (2004:660).

En ytvattenförekomst berörs av verksamheten, Tåkern (WA77610344). Tåkern har idag statusklassning måttlig ekologisk status samt uppnår ej god kemisk status. Enligt uppgifter i VISS, Vatteninformationssystem Sverige, framgår att Tåkern utifrån ekologisk status har statusklassning måttlig samt dålig med

avseende på totalfosfor, med övergödning som den konsekvenstyp som bedöms påverka den ekologiska statusen.

Den kemiska statusen för Tåkern uppnår ej god status och av de prioriterade ämnena är det parametrarna kvicksilver, kvicksilverföreningar samt bromerade difenyleter som bedöms inte uppnå god status. Dessa parametrar överskrider i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster. Inom avrinningsområdet har det genomförts åtgärder för att förbättra statusen, till exempel strukturräkning, fånggrödor, skyddszoner med mera. Med den verksamhet som sökanden avser att bedriva har flertalet aktuella skyddsåtgärder listats i ansökan.

Verksamheten är placerad i anslutning till två grundvattenförekomster. Det är Skänninge (SE647835-146 554), som antas vara den vattenförekomst där vattenuttaget från verksamhetens borrhå brunn sker samt angränsande Fornåsa bergförekomst (SE647752-145 113). Båda grundvattenförekomsterna är klassificerade med god kemisk och kvantitativ status. För den kvantitativa statusen för Fornåsa är vattenuttag från jordbruk en parameter som bedöms ha en potentiell påverkan. Utifrån dricksvattentäkstens placering på fastigheten och uppgift om förekomstens område enligt VISS, bedöms inte att vattenuttag sker från denna förekomst och därmed ingen påverkan på denna vattenförekomst.

I ansökningshandlingarna framförs att den utökade verksamheten med slaktkyckling kan genomföras utan risk för att försämra statusen för berörda förekomster. Miljöprövningsdelegationen bedömer att den största risken för påverkan på recipienten som jordbruket medför, uppkommer i samband med spridning av gödselmedel. Ansökan omfattar dock inte någon spridning av gödselmedel och miljöeffekterna till följd av spridningen omfattas därför inte av denna tillståndsprövning.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att det finns förutsättningar för att verksamheten kan bedrivas så att vattenmiljön i aktuella vattenförekomster inte försämras på ett otillåtet sätt, och att verksamheten inte kommer att äventyra möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnormerna. Inte heller bedömer Miljöprövningsdelegationen att uppnåendet av god ekologisk status i aktuell ytvattenförekomst försvåras i och med ansökt verksamhet.

Specifik miljöbedömning

Den sökta verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och en specifik miljöbedömning ska göras.

Miljöprövningsdelegationen har med hänsyn till innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen och vad som kommit fram under handläggningen identifierat följande miljöeffekter; utsläpp av näringsämnen till luft samt buller och lukt.

De identifierade miljöeffekterna kan översiktligt beskrivas så att verksamheten medför utsläpp av ammoniak till luft, näringsämnen till vatten samt störningar till följd av buller från till exempel transporter. I och med hantering och lagring av gödsel uppkommer även lukt från verksamheten.

Den specifika miljöbedömningen visar att åtgärder behöver vidtas och villkor behöver föreskrivas för att en hållbar utveckling ska främjas. Under nedanstående rubriker redovisas en närmare bedömning i dessa frågor.

Sammanfattande bedömning av tillåtligheten

Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut, och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte föreligger hinder mot att bevilja sökt tillstånd.

Villkor

Hantering och lagring av gödsel

I BAT-slutsatserna för intensiv uppfödning av fjäderfä och gris anges att bästa möjliga teknik, utöver att minska förhållandet mellan fastgödselstackens avgivande yta och dess volym, också är att lagra fast fjäderfägödsel i en byggnad med tak eller att täcka fastgödselstackar. Sökanden har beskrivit att lagring av gödsel kommer ske på tät platta under tak eller likvärdig tät täckning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är ett acceptabelt sätt att lagra gödseln. Det är viktigt att fastgödseln hålls torr och att även vindpåverkan förebyggs för att säkerställa att avgången av ammoniak minimeras. Miljöprövningsdelegationen finner det skäligt att även ställa krav på att ytvatten ska förhindras att rinna till gödselplattan, varför villkor föreskrivs i denna del.

Hantering av organiska gödselmedel och fodermedel ska ske på sådant sätt att läckage och spill till omgivningen förebyggs så att olägenheter för närboende begränsas. Om läckage eller spill ändå uppstår ska detta tas omhand så snart som möjligt.

Tvättvatten

Tvättvatten från rengöring av stallar kan innehålla betydliga mängder näringsämnen. Uppsamlat tvätt- och spolvatten bör betraktas som ett avfall och Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det behövs försiktighetsmått för att förebygga påverkan på yt- och grundvatten. Miljöprövningsdelegationen bedömer att det är motiverat att föreskriva som villkor att tvättvatten som uppkommer vid rengöring av stallarna ska avledas till tät behållare, att avspolning av maskiner och utrustning som används i eller vid rengöring av stallbyggnaderna ska ske på tät yta och uppkommet spolvattnet ska avledas till tät behållare. Lagringskapaciteten för tvätt- och spolvattnet ska vara minst sex månader.

Utsläpp till luft

Sökanden har uppgett att en halmpanna används för uppvärmning av djurstallen. I och med utökningen kommer befintlig panna att bytas ut mot en med större effekt. Den nya pannan ska vara utrustad med multicyklon för rening av stoftpartiklar. Med anledning av pannans storlek samt att pannan är utrustad med cyklonrening bedömer Miljöprövningsdelegationen att det inte finns behov att föreskriva några villkor med halter men anser att mätning av stofthalt ska göras då tillsynsmyndigheten begär det. Att torra bränslen eldas i pannan är dock av betydelse för en effektiv förbränning, varför villkor föreskrivs i denna del.

Kemikalie- och avfallsfrågor

Sökanden har föreslagit ett villkor som medger att aska från förbränningspannan ska få blandas med stallgödsel och att det får spridas på skogs- eller åkermark.

Det finns idag ingen preciserad lagstiftning som reglerar spridning av aska på åkermark. Spridning av aska på åkermark regleras i stället av miljöbalkens allmänna hänsynsregler, vilket innebär att miljöriskerna med spridning ska vägas mot de vinster spridningen ger i form av näringstillförsel. Spridning av aska från halmeldad panna kan spridas på den egna marken. Om halmaska ska avyttras innebär det att den tillförs annan mark än den som den kom ifrån.

Bolaget har inte själv rådighet över spridningsareal utan avser att avyttra gödseln till andra bolag.

Miljöprövningsdelegationens bedömning är att askinblandning endast kan vara acceptabelt om markspridningen av aska sker på åkermark som bolaget har rådighet över och att olägenheter inte uppkommer, då det finns risk för spridning av förorening till andra marker om aska blandas i gödsel för avsalu. Ett villkor för att säkerställa att aska inte blandas in i gödsel för avsalu är därför motiverat enligt Miljöprövningsdelegationen.

Miljöprövningsdelegationen bedömer vidare att det är viktigt att förvaring och hantering av aska sker på ett betryggande sätt för att förebygga och begränsa olägenheter för miljön. Ska aska från förbränningspannan överlämnas för spridning på skogs- eller jordbruksmark bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är motiverat att samråd ska ske med tillsynsmyndigheten och att bolaget då ska kunna redovisa askans innehåll av tungmetaller och näringsämnen. Tillsynsmyndigheten bör genom delegation ges möjlighet att fastställa ytterligare villkor för avyttring av aska.

Utsläpp till mark eller vatten av kemiska produkter och avfall kan medföra allvarliga konsekvenser för miljön och för människors hälsa. Det är viktigt att förvaring och hantering av kemiska produkter och avfall sker på ett betryggande sätt och i övrigt så att eventuellt spill och läckage kan samlas upp och omhändertas på ett miljömässigt lämpligt sätt. Miljöprövningsdelegationen anser att det är skäligt att föreskriva villkor för märkning och förvaring av kemiska produkter och farligt avfall i syfte att minimera riskerna för förorening av mark och vatten vid hantering.

Energianvändning

Det finns ofta såväl miljömässiga som ekonomiska vinster att hämta vid ett löpande energieffektiviseringsarbete. En åtgärdsplan är ett stöd för verksamhetsutövaren att tänka strategiskt i energifrågorna och håller därmed energifrågan aktuell över tid. Tillståndspliktig djurhållning förbrukar energi fördelat på flera förbrukningsställen. I dag finns det i större utsträckning än tidigare, möjligheter att minska energibehovet i verksamheten. Potentialen varierar mellan verksamheter, men Miljöprövningsdelegationen bedömer att en åtgärdsplan i energifrågan kan innehålla olika ambitionsnivåer som kan anpassas i det enskilda fallet och blir ett bra underlag för diskussion och planering med tillsynsmyndigheten.

Buller

Miljöprövningsdelegationen bedömer att villkor behövs för reglering av vilken bullerpåverkan från verksamheten som bör anses vara tillåtlig och att detta bör utformas som begränsningsvärden.

Övrigt

Villkoret om när verksamheten helt eller delvis upphör syftar till att säkerställa att verksamheten inte lämnar kvar kemiska produkter eller avfall. Inte heller föroreningar som verksamheten har gett upphov till i mark, ytvatten, grundvatten, sediment, byggnader eller anläggningar ska få lämnas kvar. Avsikten med information och plan för avvecklingen är att verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten i god tid ska samråda om hur en planerad och strukturerad avveckling ska genomföras samt hur risker med uppkomna föroreningar ska bedömas.

Villkoret påverkar dock inte verksamhetsutövarens ansvar att under drifttiden löpande kontrollera verksamheten för att förebygga eller motverka olägenheter för människors hälsa och miljön. En del i detta är att fortlöpande och successivt skaffa sig kunskap om föroreningssituationen i mark, vatten, sediment, byggnader och anläggningar samt att vid behov vidta avhjälpandeåtgärder. Detta förebygger bland annat spridning av föroreningar och kan begränsa behovet av åtgärder när verksamheten läggs ned.

Vidare är syftet att ge tillsynsmyndigheten underlag för det fortsatta arbetet med föroreningsskador när hela eller delar av verksamheten upphör. Valet av och genomförandet av eventuella avhjälpandeåtgärder regleras inte i detta tillstånd utan blir en fråga för tillsynsmyndigheten genom tillämpning av 10 kap. miljöbalken.

Bolagets verksamhet omfattas av förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Där ställs bland annat krav på rutiner för fortlöpande kontroll av att utrustning med mera för drift och kontroll hålls i gott skick. För att förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön bör bolaget fortlöpande och systematiskt bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt.

Miljöprövningsdelegationen anser att ett kontrollprogram bör finnas för verksamheten. Programmet bör bland annat omfatta kontroll och rutiner för att säkerställa att villkoren i tillståndet innehålls. När förslag till kontrollprogram tas fram bör samråd ske med tillsynsmyndigheten och det bör lämnas in till tillsynsmyndigheten senast

sex månader efter att detta beslut har fått laga kraft eller vid senare tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Igångsättningstid

Enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken ska det i beslutet anges en tid inom vilken verksamheten ska ha satts igång.

Miljöprövningsdelegationen finner det rimligt att verksamheten ska ha satts i gång inom fem år från det att tillståndet fått laga kraft.

Verkställighetsförordnande

När det finns skäl till det, får Miljöprövningsdelegationen enligt 22 kap. 28 § miljöbalken förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om beslutet inte har fått laga kraft.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att verksamheten inte tidigare är tillståndsprövad samt att den planerade verksamheten innebär en stor utökning i förhållande till nuvarande verksamhet.

Miljöprövningsdelegationen finner att det inte finns skäl att förordna att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte fått laga kraft.

Upplysningar

Miljöprövningsdelegationen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar verksamhetsutövaren från skyldighet att rätta sig efter vad som föreskrivs i annan författning.

Ni kan överklaga beslutet

Se överklagandehänvisning nedan.

Beslutande i ärendet

Miljöprövningsdelegationens beslut har fattats av Linnea Hjorter, ordförande, och Karin Sigvardsson, miljösakkunnig. Länsstyrelsens föredragande har varit miljöskyddshandläggare Lina Tillby.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till

Miljönämnden, Mjölby kommun, miljo@mjolby.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap registrator@msb.se

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se (+missiv IUF)

Naturvårdsverket registrator@naturvardsverket.se (+ missiv IUF)

Enheten för miljöskydd

Lena Wester (+ missiv om delgivning)

Malin Andersson (+ missiv om delgivning)

Aktförvararen

Delgivning

Länsstyrelsen delger detta beslut genom kungörelsedelgivning. Kungörelsen ska inom tio dagar efter dagen för detta beslut införas i **Post- och Inrikes Tidningar** samt **Östgöta Correspondenten**.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsens enhet för miljöprövning, Östgötagatan 3, Linköping och hos aktförvararen i ärendet, **Medborgarservice** i Mjölby kommun.

Ett meddelande om delgivningen ska skickas till någon eller några av dem som delgivningen avser för att vara tillgängligt för alla dem som avses med delgivningen. Ett exemplar av kungörelsen översänds därför till berörd kommun, sökanden och aktförvararen för att vara tillgänglig för sakägarna. Ett exemplar av tillståndet inklusive bilaga om delgivning översänds till ett par av sakägarna.

Delgivning anses ha skett på fjortonde dagen efter dagen för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom ovan nämnda tid har införts i ovan nämnda tidningar.

Hur man överklagar

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen. Överklagandet skickas med vanlig post **till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping** eller med e-post **till ostergotland@lansstyrelsen.se**.

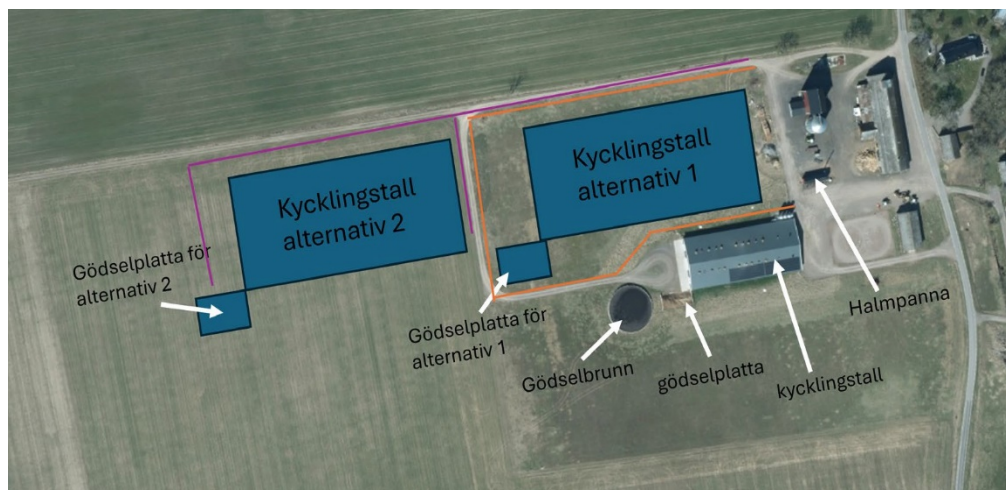
Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **14 oktober 2025**. Om överklagandet har kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

I överklagandet ska ni ange vilket beslut som överklagas och hur ni vill att beslutet ska ändras. Ange även namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Om ni behöver fler upplysningar kan ni vända er till Länsstyrelsen.

Bilaga A

Placering av stall för slaktkyckling

Översiktsbild över Elgsjö gård med placeringsalternativ för tillkommande kycklingstall, gödselplatta samt för placering av halmpanna. Orange linje visar trolig dragning av interna vägar för placeringsalternativ 1.